

PUBLIC ACCESS 2010 : 9

Nyhetsbrev om radio, TV, film och andra medier
- mediepolitik, yttrandefrihet och teknik –

18 oktober 2010
www.publicaccess.se

ledare

Svenska dagstidningarnas tv-tablåer – ett fiasko!

Flera sidor i en svensk dagstidning kan idag vara reserverade för tv-tablåer. Det kan vid första påseendet förefalla att vara en fin service för läsarnas skull. Men det är det inte. Tvärtom är det rena björntjänsten. Varför får vissa kanaler en framträdande plats (*klass 1*) och andra får man leta ordentligt efter (*klass 2*) ibland deporterade till veckans tv-bilaga (*klass 3*). Här hamnar oftast bl.a. dansk och norsk public service. Är det en slumpvis datorgenererad fördelning eller ligger ett redaktionellt tänkande bakom?

Inte är väl förklaringen fånigt numerisk; att "3:an skall ligga mellan SVT4 och TV4 och Femman därefter"? En tv-tablå-redaktör säger att man lägger "de populäraste kanalerna" främst. Men inte är väl kanalerna 1 till 6 alltid de mest populära av ett hundratal? Och är det så vem är det som bidrar till att göra dem populära och göra uppförsbacken ännu värre för andra och kanske intressantare kanaler – jo just dessa tidningars oengagerade redigering. Inte lätt att hitta Kunskapskanalen, Axess TV och Mezzo. Minoritetskanaler som Öppna Kanalen i Stockholm och Canal 7 kan vi bara glömma i detta sammanhang.

Varför ge utrymme åt alla filmkanaler? De kan bara ses av de som abonnerar vilket i praktiken betyder *ytterst få av tidningens läsare per kanal* i tablåen. Dessutom får betal-tv-abonnenter programinformation direkt från Canal+ och andra. Varför överhuvudtaget recensera filmer som inte visas i fri tv?

Man kan också förundras över dagspressens dåliga fantasi när det gäller att ta betalt för sina tjänster av konkurrerande reklammedier. TV3 och andra kommersiella kanaler betalar inte ett öre för denna värdefulla exponering vilket däremot filmbranschen dyrt får göra för bioannonserna. Förklara detta någon marknadsexpert.

En hel del kanaler som mycket väl kan kallas skräpkanaler får en dominerande plats medan kanaler av kvalitativ värde är svåra att hitta. Varför skall SVT1 och SVT2 vara lätta att hitta medan Kunskapskanalen och Barnkanalen/SVT24 är väl undanstuvade? Ett bra program som man missat i SVT dyker nämligen ofta upp i SVT24. Kunskapskanalen är utan tvekan av högre kvalitet än exv. TV4 Fakta. Det är *självklart och logiskt att samtliga fyra public servicekanaler får ett samlat och framträdande utrymme i tablåerna*. Det är ju dessutom våra egna kanaler, inte annonsörernas. Dagens Nyheter och andra borde se detta som en prioriterad samhällsservice, som vädret och börsen, och i grunden tänka om.

I London kan man idag se 300 tv-kanaler via kabel. För eller senare blir antalet kanaler som blir tillgängliga även i Sverige så många att dagstidningen måste göra ett urval som hellre speglar läsekretsens preferenser mer än den datorgenererade sorteringen. Sannolikt är det kvällstidningsläsarna som gillar TV3 och Femman, medan morgontidningens hellre ser SVT, Kunskapskanalen och möjligen TV4. Dagspressen borde tänka själv och göra något betydligt bättre med sina tv-tablåer. Dessa dyrbara tidningssidor kan förvaltas betydligt bättre än bli en pappersvariant av antistrukturen på internet.

Redaktör & Ansvarig utgivare: **Christer Hederström**
Redaktionsråd: **Gunnar Bergvall** och **Ola Stockfelt**, Teknik & Distribution: **Ideosphere**
Redaktionen: redaktion@publicaccess.se 0733-249750
Om abonnemang och annat: <http://www.publicaccess.se>

radio och tv

Public service special

Krav i EU-parlamentet: Redaktionell frihet och bättre finansiering av public service

Public service TV och radio i en del av EU:s medlemsstater behöver ett rimligt finansiellt stöd liksom skydd för sin självständighet säger EU-parlamentets kulturkommitté i en resolution. *Public broadcasters in some Member States are confronted with major problems jeopardising their political independence, their viability and even their financial basis.* Dessa radio- och tv-företag behöver också stärka sin närvaro på Internet för att nå ut till unga människor säger parlamentarikerna.

Resolutionen uppmanar medlemsstaterna att upphöra med politisk inblandning i det programinnehåll som publicservicebolagen erbjuder. Man pekar på att fortfarande är det en del medlemsstater som inte klarar av att respektera europeiska standardkrav på yttrandefrihet, mediapluralism och självständighet, uppdrag för och finansiering av public service. Resolutionen fick starkt stöd i kommittén; 19-5 med en nedlagd röst.

Kraftiga nedskärningar i BBC:s ledning

Public servicebolaget meddelar att man skurit ned lönerna för högsta ledningen med £10 miljoner per år. Generaldirektören Mark Thompson, försöker nu visa att vägen för sin tidigare utfästelse att få ner personalkostnaderna kraftig för hela bolaget. Detta görs strax innan bolaget förväntas få göra drakoniska nedskärningar efter det att regeringen presenterar sin stora besparingspaket 20 oktober. Nedskärningar av BBC:s budget befaras att bli hela 40 %. Antalet chefer i BBC har senaste året minskat från ca 650 till under 600.

Thompson har utfäst sig att minska antalet chefer i högsta ledningen med en femtedel och även få ner lönerna där med 25 %. Två höga chefer har i dagarna sparkats; Vice generaldirektören Mark Byford som har 32 år i företaget liksom marknadsdirektören Sharon Baylay årslön £310.000. Kulturminister Jeremy Hunt har tidigare i höst sagt att *the BBC has to live on the same planet as everyone else.*

Från april 2011 ser BBC:s högsta ledning ut så här: Generaldirektör och ordförande Mark Thompson, Chief Operating Officer Caroline Thomson, Kanalchef BBC Vision Jana Bennett, Chef för BBC Audio & Music Tim Davie, Chef för BBC Future Media & Technology Erik Huggers, Chef för BBC News Helen Boaden.

BBC Trust has 'never made sense' - BBC:s förvaltningsstiftelse underkänns

Sir Christopher Bland, som tidigare har varit ordförande i BBC Governors, kritiserar dess förvaltningsstiftelse BBC Trust. Han menar att den inte kan reglera BBC och samtidigt skydda företaget från regeringsingripanden. Han menar att systemet med stiftelsen aldrig har varit vettigt. Stiftelsen nuvarande ordförande Sir Michael Lyons har meddelat att han inte kommer att fortsätta när mandattiden går ut i april nästa år. Bedömare säger att han misstänkte att han inte skulle få fortsätta för kulturministern Jeremy Hunt, som tidigare uttryckt kritik mot "the Trust", som 2007 ersatte BBC Governors.

Må kutte i programtilbudet - Nedskärningar av norsk public service

Public servicechefen Hans-Tore Bjerkaas fick inte den tv-avgiftsökning han bad om. Regeringen föreslår att avgiften ökas med 40 nkr. Bjerkaas ville ha 80 kr. *Dette betyr et bortfall på rundt 75 millioner kroner. Vi kommer ikke unna kutt i programtilbudet og et svakere tilbud til publikum enn det vi ellers ville kunne presentert,* säger Bjerkaas. NRK-licensen är nu 2.478 nkr (€306) inkl mervärdesavgift. Regeringen menar att NRK måste täcka in delar av förväntade pris- och löneökningar 2011 genom besparingar och effektiviseringar. NRK har fått betydande intäktsökningar de senaste åren tack vare att allt fler betalat en höjd avgift skriver regeringen i budgeten. (Kampanje)

Finsk public service omorganiseras

Yles orvaltningsråd fattade i kväll beslut om en ny organisation för rundradiobolaget.

Målet med reformen är att

skapa större helheter av Yles delområden och på så sätt göra strukturen tydligare och smidigare. Den nya organisationen kommer att bestå av en utgivningsenhet, tre innehållsenheter och en produktionsenhet. Den nya or-

ganisationen väntas träda i kraft vid årsskiftet. Inga uppsägningar har hittills aviserats. Yle har ett budgetunderskott på cirka 25 miljoner euro. Bolaget har som mål att minska antalet anställda med 200 fram till år 2012. Hälften av personalminskningen sker genom pensioneringar. (Svenska Yle)

Reklamfri public service kan kosta minst

Att Schweiz satsar mest pengar på public service, medan Spanien satsar minst framgår av en sammanställning över 15 länder som gjorts av den holländska dagstidningen Volkskrant. Att det kostar mycket i Schweiz kan förklaras av att sändningarna sker på fyra olika språk. I Sverige lägger vi mindre än hälften så mycket på public service.

Sammanställningen bygger på public servicebolagens budgetar för de kommande fem åren. Så här mycket lägger vi ut per invånare:

- 1 Schweiz 139 euro
- 2 Österrike 122
- 3 Irland 105
- 4 Tyskland 99
- 5 Norge 92
- 6 Danmark 89
- 7 Storbritannien 77
- 8 Finland 75
- 9 Belgien 71
- 10 Sverige 65
- 11 Frankrike 52
- 12 Italien 51
- 13 Nederländerna 50
- 14 Portugal 32
- 15 Spanien 28

Kommentar: Det kan vara tveksamt att göra jämförelser utifrån public serviceföretagens budgetar. Förutsättningarna i de olika länderna är rätt olika. I Sverige får man exempelvis finansiera ett väsentligt större och vidsträckt sändarnät än Danmark och Nederländerna. Större delen av public serviceföretagen i Europa finansieras med statsanslag, tv/medie-avgifter och reklam. Fransk och spansk public service kommer att nästa år bli helt reklamfria. Reklamkostnaderna, som konsumenterna får betala via varor och tjänsters pris, har inte räknats in här. Det är då särskilt noterbart att fyra delvis reklamfinansierade ps-bolag toppar kostnadslistan. En slutsats kan bli att reklamfinansiering av public service kostar mer än det smakar.

I svenska statsbudgeten för 2011 framgår att anslagen till SVT, SR och UR räknas upp två procent till att totalt omfatta 6,85 miljarder kronor.

television

Community TV

Digitalt genombrott:

- Öppna kanalerna ökar sin räckvidd

Den nya radio och tv-lagen som trädde i kraft 1 augusti har inneburit väsentliga förbättringar för de icke-kommersiella kabelburna Öppna kanalerna ifråga om att nå fler hushåll. Viktigt är att det blir obligatoriskt för kabelbolagen att kostnadsfritt distribuera kanalerna inte som hittills enbart analogt utan också digitalt. En helt ny distribution är att Öppna kanalerna även skall sändas kostnadsfritt i bredbandsnät (ip-tv). Här är Telias digital-tv det största med ca 400.000 anslutna hushåll över hela landet. Detta nät väntas nu bli uppdelat i regionala delar för att sända de öppna kanaler som finns inom resp. område (exempelvis Stockholm-Södertälje-Eskilstuna).

Fakta: Det finns idag Öppna Kanaler i Stockholm, Göteborg, Malmö, Lund, Norrköping, Linköping, Västerås, Örebro, Eskilstuna, Jönköping, Växjö, Skövde, Uddevalla och Örnköldsvik. Öppna Kanalen i Stockholm når 350.000 hushåll i kabelnätet i Stockholm och nio grannkommuner. www.oppnakanalen.se

Öppna kanaler för alla irländare

- Marksänd digital-tv på väg

Vid en konferens om community television i Dublin förra veckan presenterades planer på att knyta ihop de tre öppna kanaler som finns i Republiken Irland med den i Nordirland genom ett "All-Island Network". Detta kommer i kölvattnet efter de brittiska och irländska utrikesministrarna har förbundit sig att garantera att BBC skall kunna ses i i Republiken Irland samtidigt som det irländska public servicebolaget skall kunna ses på hela Nordirland.

Dublin Community

TV når tillsammans med motsvarande i Cork och Naven ca 700.000 hushåll via kabel. Avsik-

ten är att för främst kunna nå landsbygden nu få plats i det digitala marknätet (DTT). Detta är redan klart för *Northern Visions* i Belfast, som är den första öppna kanalen som får sändningsrätt i det brittiska digitala marknätet 2011-2013. Tv-stationen beräknas därmed kunna öka sin räckvidd i Nordirland från ca 30.000 till 212.000 hushåll. De fyra stationerna liksom eventuella tillkommande, kommer i första hand upprätta ett programutbytesnätverk via internet för vidareändning i etern och i kabel för hela ön.

Brittiska rivaler vill stoppa Murdoch

Ägarna bakom Daily Telegraph, Daily Mirror, The Guardian, BT och Channel 4 har uppmanat Storbritanniens handelsminister Vince Cable att "i allmänhetens intresse" stoppa mediemogulen Rupert Murdochs att ta full ägarkontroll (61 %) över satellitbolaget BSkyB. Skälet är att hans bolag News Corporation därmed skulle kontrollera 37 procent av mediemarknaden, med utsikter att nå 50 procent snart. BSkyB, som äger betal-tv-bolaget Sky, som omsätter 5,9 miljarder pund.

Ett övertagande av BSkyB kan leda till maktmissbruk säger BBC-chefen Mark Thompson, som varnar för att mångfalden på mediemarknaden kan förloras genom att BSkyB och Sky får samma ägare.

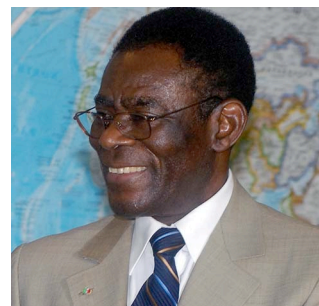
(Läs mer Murdochs politiska aktivitet i USA i avdelningen Allmänt).

Norska oljepengar till diktators tv

Nera Networks i Norge, som bygger telekomstrukturer runt om i världen, har nyligen renoverat stats-tv-kanalen RTVGE i Ekvatorialguinea. Nu kan propaganda från diktatorn president Obiang nå alla landets hörn. Ett stort antal norska bolag i oljeindustrin har bidragit genom att pumpa in pengar som Obiang bl.a. använder för sin propaganda. Landets enda privata tv-kanal ägs av presidentens son. Utländska journalister får sällan besöka landet.

Eftersom Obiang helt kontrollerar media brukar han vinna valen med 95-100 % av rösterna. Landet är ett av världens rikaste länder per capita, men 77 % av befolkningen lever i djup

fattigdom. Intäkterna från oljeindustrin går till Obiang och hans närmaste. Rainer Henig vid Tromsø universitet säger att det är oroväckande när ett norskt bolag stödjer ett sådant system. (norwatch.no)

Kulturministern försöker få tv-bolag att sända lokal-tv

Brittiske kulturminister Jeremy Hunt vill få s.k. kommersiella public servicebolag som ITV och Channel 4 to stå bakom en ny generation lokal-tv och nättjänster genom att göra detta som villkor för sändningsrätten. Hunt varnar bolagen för att om de vill behålla den eftersträvarvärda platsen i digital-tv:s elektroniska programguider (EPG) som måste de garantera att de levererar en särskild mängd lokalt innehåll.

Hunt driver dock sin plan om lokal-tv i skuggan av mediebranschens skepsis om detta är rent kommersiell hållbart. Nicolas Shott, som har utrett om så många som 80 lokal-tv-stationer är hållbart säger att *difficult to see a clear path to commercial viability of local TV*. Det är också tveksamt om företag som ITV längre anser fördelarna med en public service-licens uppväger nackdelarna med de särskilda villkoren för programinnehåll. ITV, Channel 4 och Channel 5 fick ju dessa särskilda villkor när man hade ensamrätt på etersändningar under den analoga eran. Idag sänder ju dessa kanaler liksom alla andra i marksänd digital-tv. ITV har tidigare hotat med att sluta sända regionala nyheter, men har på sista tiden ändrat sig. Hunts morot är den prioriterade placeringen för dessa kanaler på första sidan i EPG.

SVT rensar ut bemanningsanställda

SVT-medarbetare, som är anställda på bemanningsföretagen, har fått besked om drakoniska nedskärningar och slut på medverkan på SVT för de allra flesta. Det handlar i första hand om Mediakompetens, men även personal från Manpower. Den externa personalen

har klagat över att de behandlades som andra klassens medarbetare, och under ett fackklubbsmöte sedan var stämningen uppriven. Många av dem lämnar SVT i oktober. Enligt Lars Magnusson, ordförande för journalistklubben på Mediekompens och själv inhyrd till GP, leder besparingar inom SVT till att stressen och oron har ökat: *Folk har varit oroliga och mått väldigt dåligt. SVT har skött det rörigt och med oklar information. Man har vetat att det är nedskärningar på gång, men inte vilka som skulle drabbas. Rykten har florerat, och informationen har kommit från fel håll. Det är ett exempel på hur folk hamnar i kläm där flera parter är inblandade som uppdragsgivare och arbetsgivare.* (Journalisten)

Politiker vill ha bort landskamper från betal-tv

Ordförande i norska Stortingets kulturkommitté, Gunn Karin Gjøl (Ap) tycker inte om att fotbolls landslagets bortamatcher endast sänds på betal-tv. *Det er selvsagt irriterende at ikke alle får se slike kamper,* säger hon till VG. Hon är positiv till att Norges Fotbollförbund (NFF) säljer hemmamatcherna till gratiskanaler, men menar att det nu är på tiden att gå vidare. Jag uppmanar NFF att ta initiativ tillsammans med internationella fotbollsorganisationer. Målsättningen måste vara att även bortamatcher sänds på breda plattformar säger Gjøl.

TV-sporten måste granskas

Är det som ses som oetiskt i politisk och ekonomisk journalistik vara tillåtet i TV-sportens värld? frågar sig journalisten Frank Östergren på DN Debatt. Han har begärt att Myndigheten för radio och TV ska granska Sveriges Television. Östergren reagerar på att Karin Hübner fick lämna Agenda och inte får arbeta med politiska program eftersom hennes syster utsetts till minister. Även andra medarbetare på SVT har under åren fått lämna TV-rutan på liknande grunder, påpekar han. Däremot tillåter SVT att medarbetare på SVT:s sportredaktion fortsätter sitt arbete samtidigt som de har likadana uppdrag hos den kommersiella konkurrenten Viasat Sport och uppdrag hos spel- och vadslagningsbolag, skriver han. "Var finns logiken? Varför är trovärdighet och opartiskhet betydelsefullt i det ena fallet, men inte i

det andra?", frågar han på DN Debatt. (Journalisten)

TV4 och MTG attackerar SVT om sponsringen

SVT:s påståenden att ägarna av stora sporträttigheter kräver att sponsorerna exponeras i tv är fel. SVT:s påstående är ett av public servicebolagets mest högljudda argument mot regeringens förslag att förbjuda sponsring i SVT. Enligt SVT Sports chef Per Yng skulle sponsringsförbudet innebära att SVT skulle få det svårare att köpa sändningsrätterna till stora idrottsarrangemang som OS och fotbolls-VM. Enligt Hans Pekkari, sportchef på TV4-gruppen, och Per Tellander, sportchef på Viasat, är SVT:s argumentation felaktig. I ett gemensamt debattinlägg i DN skriver de att ett sponsringsförbud i SVT inte påverkar bolagets förhandlingsläge. Det går utmärkt att köpa sporträttigheter utan att visa sponso-meddelanden i rutan, skriver de. *Det stämmer att vissa rättighetsinnehavare använder sponsoexponering som en av flera parametrar i förhandlingar, men detta sker i mycket begränsad skala, i huvudsak för premiumrättigheter som SVT inte är intresserade av och dessutom endast under förutsättning att sändande lands lagstiftning tillåter sponsoexponering.* (Dagens Media)

Terroriståtal mot kurdisk tv-station i Danmark

Efter mer än fem års utredande har den danske justitieministern Lars Barfoed har beslutat om åtal mot danmarksbaserade, kurdiska satellit-tv-stationen Roj TV för att stödja terror. Riksåklagaren säger att det bl.a. gäller åtal för att tv-stationen sänt program och intervjuer med PKK-sympatisörer och ledare samt reportage från strider mellan kurder och turkiska myndigheter. Meddelandet om åtalet mot Roj TV kommer samtidigt som NATO-chefen Anders Fogh Rasmussen är i Danmark. Då Anders Fogh blev utnämnd till generalsekreterare gavs det löfte om att Roj TV skulle utredas. Tidigare har radio- och tv-myndigheten tre gånger avvisat turkiska klagomål om att Roj TV propagerar för PKK i sina sändningar. (TV-Nyt)

Sverige som amerikansk slavsändare: EU underkänner tv-utbudet i Sverige

Sverige uppfyller inte EU:s regler för hur mycket europeiskt producerade program som visas i rutan. En ny rapport visar att vi tillsammans med Cypern och Slovenien ligger i botten bland alla medlemsländer. Rapporten från EU-kommissionen dömer ut de svenska tv-kanalerna för att de inte visar tillräckligt mycket EU-producerade program. Enligt unionens regler ska minst hälften av de program som sänds vara producerade i något av medlemsländerna. Men den nya rapporten visar att de svenska tv-kanalerna bara sände 45,5 procent under 2008. Det gör Sverige till tredje sämst i unionen med endast Cypern och Slovenien bakom i listan. För samma period hade till exempel Danmark 84,4%, Finland 56,8% och Storbritannien 50,7%. Snittet för hela EU ligger på 63 procent, visar undersökningen. Siffran för Sverige är en sammanställning av ett trettiotal kanalers innehåll under de två åren.

Men faktum är att SVT drar upp den europeiskt producerade andelen i Sverige. Jimmy Ahlstrand, som är strategichef, säger att siffran för SVT är hela 83 procent EU-producerat. *Vi ligger jätteväl till. Det är den kommersiella marknaden som inte tillhåller europeiskt producerade program*, säger han. (Resumé)

Fransk nyhetskanal utmanar ensidig nyhetsförmedling i Danmark

I Danmark har 145 000 abonnenter på Canal Digital

sedan i våras kunnat se den franska nyhetskanalen France 24. Nu är kanalen också tillgänglig för 700.000 hushåll kostnadsfritt i det digitala marknätet i Köpenhamn. Vi vill utmana den ensidiga nyhetsförmedlingen säger Christine Ockrent, chef för France 24. Som journalist har jag sett många exempel på förenklad nyhetsförmedling. Det är resultatet av att nyhetsmedierna domineras av några få anglo-amerikanska aktörer. Hon säger att på France 24 är det vår ambition att bidra med fler olika vinklar och inspirera våra tittare till att vara kritiska mot vad de ser. Vi har också skapat vårt eget nät med 5.000 bidragsgivare - The Observers - i hela världen. När vi får deras

material är det vår roll att delta i diskussionen och kontrollera alla bidrag. France 24 startade i Frankrike 2006 och sänder dygnet runt på arabiska, franska och engelska. (TV-Nyt)

Fakta: France 24 kan fortfarande inte ses i svenska kabelnät eller marknätet. Enda möjligheten är f.n. Canal Digital via parabol.

Ryska nyhetskanalen framgångsrik i USA

RT, den ryska engelskspråkiga kanalen har börjat sända dygnet runt i Chicago via Comcast och kommer att nå 1.7 miljon kabelabonnenter i USA:s tredje stad. Sedan tidigare finns RT i Washington, DC, New York, Los Angeles och San Diego liksom i andra delar av landet via satellit-tv.

RT chefredaktör Margarita Simonyan säger att *But merely expanding the broadcast [range] is not enough to attract viewers. That's why we focus on making RT programmes interesting specifically to our US audience and covering the subjects that appeal to American viewers.* RT har också enligt Nielsenmätningar vunnit stora andelar av publiken från Al Jazeera English, Deutsche Welle, France 24, Euronews och Kinas CCTV-9. RT:s dagliga publik är exv. 6,5 gånger större än Al Jazeera English. (newsonnews.net)

Framgångsrik test av superhögupplöst tv

BBC har sänt i Super Hi-Vision TV en spelning av en popgrupp till japanska publicservicebolaget NHK som sedan visades på en lokal i Tokyo med stora skärmar. En sådan här tv-signal har en högre upplösning än den nuvarande generationen högupplösta skärmar. Super Hi-Vision TV kan generera en bildupplösning på 7680 x 4320 pixel som ingen tv-mottagare ännu kan visa. Idag är man begränsad till en upplösning på 1920 x 1080 pixels, som bara är en fjärdedel av upplösningen för Super Hi-Vision. BBC planerar att använda tekniken för att spela in Olympiaden 2012 i London. NHK planerar att sända i formatet 2020. (BBC/International Business Times)

Regional-tv-anställda rädda för att förlora jobbet

Personalen på Yles finska regionalredaktion i Karleby är bekymrad över bolagets planer för den finska regionala verksamheten. I de planer som har presenterats för personalen skulle den regionala nyhetsverksamheten koncentreras till de orter från vilka man sänder de regionala tv-nyheterna, vilket i Österbotten är Vasa. Redaktionsavdelningen vid YLE Radio framhåller i ett brev till landskapets riksdagsledamöter att Yle:s närvaro i Karleby och arbetsplatserna är hotade. Centerns gruppleddare i riksdagen, Timo Kalli, är chockad över Rundradions planer på att skära ned sändningarna i regionerna. Enligt Kalli går det här stick i stäv med de försäkringar YLE:s ledning gav till riksdagsgruppernas ordförande i mars.

---

radio

Digitalisering av dansk radio: - Tre scenarier presenterade. DRM+ övervägs för lokal radio

På konferensen Radiodays nyligen presenterade mediemyndigheten *Styrelsen for Bibliotek og Medier* tre scenarier för den planerade övergången från DAB till DAB+ i Danmark. Dessutom övervägs också digitalisering av FM genom DRM+.

Myndigheten har i sin analys kommit fram till att är fyra kritiska faktorer som gäller innan digitalradio på allvar kan komma igång: Det finns inga radiostationer som vill stänga FM. Tidigare var det flera som förutsåg en snar nedläggning av FM-bandet, men nästan ingen tror på detta inom den tioårsperiod man talar om. Lyssnarna förutsätter nya attraktiva kanaler. Tredje och fjärde faktorn handlar om pengar. De privata aktörerna vill ha dels lägre sändningskostnader och dels lägre upphovsersättning till KODA och Gramex.

Utgångspunkten för de tre scenarierna är det politiska beslutet om att de två nuvarande DAB-blocken skall delas mellan DR och kommersiell radio d.v.s. Mux 1 används endast av DR och Mux 2 av kommersiell radio. Den tredje muxen är regionalt uppdelat och skall an-

vändas för regionala och lokala kommersiella stationer samt att DR får en kanal i varje område för regional radio. En förutsättning är också det kulturpolitiska kravet om ökad mångfald och att det sker en glidande övergång från FM och DAB till DAB+. Det blir ingen offentlig finansiering av digitalradio. I den tredje muxen med ca 18 DAB+ kanaler kommer driftskostnaden för en regional kanal bli 111.000-167.000 DEK per år.

De tre scenarierna:

Marknadsscenarioet: "Lad os vente og se!" FM samt DAB mux 1 och 2 fortsätter, medan mux 3 inte startas. Fördelarna är två; bara bidrag till 2014 och färre risker för privata aktörer. Nackdelarna är färre nya kanaler och frekvensproblem.

Scenarie B - Digital expansion: FM fortsätter - både för national och regional/lokal radio. Man utvecklar ett brett utbud på digital radio. Man kan överväga att låta lokala FM-stationer att sända digitalt d.v.s. DRM+. Fördelen är att det blir nya kanaler överallt. Osäkerheten är om aktörerna vill och kan investera. Nackdelarna är lyssnarna tvingas skifta till DAB+ och ev. DRM+ och att flera aktörer måste betala för att sända både FM och digitalt.

Migreringsscenarioet: En planerad etappvis flyttning av kanaler från FM till DAB eller DAB+, och det kan vara en god idé att låta DR flytta först, eftersom DR drar med flest lyssnare. FM kan släckas helt efter 2021 eller kan ev. fortsätta för lokal radio. Fördelarna är, att digitaliseringen genomförs snabbt och att aktörerna behåller FM-sändarna. Nackdelarna är att privata kanaler får kostnader för övergången och att lyssnarna måste köpa nya apparater.

Jeppe Tanderup Kristensen från IT & Telestyrelsen säger att DRM+ är intressant eftersom det systemet i motsats till DAB kan användas av en radiostation med egen sändare och eget täckningsområde. På varje FM-frekvens blir det plats till 1-3 radiokanaler. Om man använder frekvensutrymmet för den tidigare analoga televisionen så finns det med ett spektrum på 7 MHz utrymme för 533 lokala sändare som alla sänder skilda program enligt IT & Telestyrelsens beräkning.

Styrelsen for Bibliotek og Medier har således presenterat tre olika lösningar men har ingen egen preferens. Man kommer nu att färdigställa de tre scenarierna som sedan presenteras för partiernas medieordförande och kulturministeriet. Ett politiskt avtal om radions digitala framtid kan sedan träffas i början av 2011.

DAB Digital Radio: Licensed To Fail **- Ny bok: DAB ersätter aldrig FM**

DAB kommer knappast någonsin ersätta FM i Storbritannien skriver en engelsk medieanalytiker i en ny bok. Grant Goddard, som har 30 års erfarenhet i radio, avslöjar i boken ett hemligt avtal mellan den tidigare labourregeringen och den kommersiella radiobranschen. Avtalet innebär att branschen lovat att gå vidare med DAB mot att regeringen i gengäld genomförde en lagändring som gjorde att den största kommersiella radiogruppen kunde få förlängning av sin mest lönsamma rikstäckande FM-licens utan att licensen först auktionrades ut.

Goddard skriver också att lobbyister från radioindustrin offentliggjorde en mängd otillförlitlig och vinklad information som ett led i kampanjen att överbevisa politikerna och konsumenterna att DAB-radio har blivit en

succé i Storbritannien och andra länder samtidigt som att den största kommersiella radiogruppen i lugn och ro höll på att stänga sina digitala stationer och sälja sina DAB-licenser. Goddard uppskattar radioindustrin samlade

utgifter hittills för DAB till nästa en miljard pund och drar slutsatsen att detta har bidragit mycket till branschens dåliga ekonomiska resultat. Han menar också att brittisk radios felinriktade tro på det europeiska DAB-systemet har förstört livskraften i den tidigare så vinstgivande kommersiella lokalradion. Boken kan beställas på <http://www.radiobooks.org/>

Norska digitalradiodebatten:

- DAB kan bli radions död

DAB får nu oväntad kraftig kritik från den norska butikskedjan Soundgarden: *Mit indtrykk er, at forbrugerne ikke ønsker DAB, og jeg er oprigtig bekymret for, at en lukning af FM-nettet vil føre til, at færre mennesker lytter til radio*, säger inköpschef Christian Åkre. Han befarar att radiolyssnarna rätt och slätt vill dö ut. Han är mest änglig för att radio som en levande och mångfaldigt medium ödeläggs och det slutar med att han bara säljer radiomottagare till äldre människor. Yngre generationer föredrar musik på pod- och nät- och streamingtjänster hellre än att gå över till DAB-radio. Han har noterat att det råder en beskedlig efterfrågan på DAB-radio i hans butiker. Det lär inte heller vara någon som vill ha DAB-radio i bilen. *Indtil nu er der i år ifølge branchens salgsstatistik, som jeg har tilgang til, kun solgt én (1) styk DAB-radio for montering i en bil*, påpekar Åkre. (Radionytt.no)

- DAB hotar inte lokalradio

Införandet av DAB kommer inte att hota de lokala radiostationerna och därmed yttrandefriheten. Det innebär istället en revitalisering av norsk radio menar marknadsansvarig för intresseorganisationen Digitalradio Norge, Jarle Ruud. I den upphetsade debatten kring Ja till radio-kampanjen har det flera gånger visat sig att lokalradiobranschen känner sig hotad i samband med en övergång från FM till DAB. De flesta stationerna har för dålig ekonomi för att klara teknikskiftet. Men merparten av radiobranschen har genom Digitalradio Norge har sagt att de små stationerna skall kunna fortsätta på FM så de svagaste kan få god tid på sig. Ruud menar att lokalradion måste vara omställningsberedda. Att skona dem från ett skifte till DAB vore att göra dessa en björntjänst menar Ruud. (Kampanje)

DAB+ test i Stockholm

SBS Radio har inlett provsändningar med digitalradiostandarden DAB+ i Stockholm. På en egen multiplex (12A) hörs nu tre av företagets radiostationer. En av stationerna finns i två versioner med olika ljudkvalitet. *Vi provsänder Mix Megapol, Radio 107.5 och Rockklassiker i egen regi. Vi vill testa tekniken och bilda oss en uppfattning kring vilka kvaliteter man bör sända med etcetera* säger Jakob Gravestam på

SBS Radio. 12A är den tredje DAB-multiplexen som tas i drift i Stockholm. På 12B finns sedan 1995 Sveriges Radios kanaler, medan 12D används av Teracom för försökssändningar med DAB+. (Radionytt)

Föreningslivet förlorar närradion

Det är nu fritt fram för kommersiella radioföretag att ta över närradiofrekvenser. Detta är konsekvensen av att i radiolagen 1 augusti borttogs det s.k. riksförbudet, som innebar att den som sände närradio bara fick sända program producerade för den egna verksamheten (med några undantag). Nu finns inga sådana begränsningar vilket innebär att den som sänder närradio kan återutsända andras program, vilket kan vara från kommersiell radio eller något annat. Att så kan ske har bekräftats av såväl Myndigheten för radio och tv som kulturdepartementet.

Lagändringen påskyndar den utveckling som redan tidigare inletts i och med att privata kommersiella intressenter startar lokala "ideella föreningar" som fungerar som bulvaner och sänder reklamfinansierade program i likhet med den officiella reklamradion. Sedan i höst sänder SBS Radios *Rockklassiker* från Stockholm över Landskronas närradiofrekvens. Nyligen startade också en ny station 102,8 MHz i Munkedal i Västra Götaland i kommersiella närradionätverket Radio Bohuslän som sedan tidigare också sänder i Stenungsund, Uddevalla och Lysekil. På Tjörn sänder dessutom Dance som fungerar som en systemstation till Radio Bohuslän. Detta nätverk kan växa p.g.a. att man nu slipper sända lokalt producerat material.

Kommentar: Antalet privatägda kommersiella närradiostationer uppskattas till cirka 25. Detta antal kan nu förväntas växa betydligt och ta eterutrymmet från det verkliga föreningsliv, som närradion ursprungligen var avsedd för. Privatiseringen av närradion i Sverige är helt unik i Europa.

Kramfors lämnar etern

Kramfors Närradio hörs inte längre i FM-radion utan bara via nätet. Brist på pengar är som många andra fall för närradion orsaken. P.g.a. ökade omkostnader för STIM-avgifter och masthyra har närradioföreningen hos

Kramfors kommun sökt ett extra driftsbidrag på 65.346 kronor för 2010. Kommunstyrelsen har dock inte beviljat dessa pengar, däremot 75.000 kronor till ny teknik på Kramfors folkets park för att kunna genomföra direktsändningarna från kommunfullmäktige. Närradion behöver runt 200.000 kronor för att gå runt, varav 150.000 kronor till ledningshyra och avgifter för radiosändaren. (OnAir.nu)

Skånepartiet lämnar etern

Efter Skånepartiet tappat många väljare vid valet stänger Carl P Herslow troligen sin uppmärksammade närradioverksamhet. Partiets närradiosändningar har i sina sändningar gjort utspel som lett till ett flertal anmälningar, både till polis och granskningsnämnden. I flera fall har man även blivit fällda. Under åren har man även haft en tvist med STIM om obetald musik i sändningarna. Skånepartiet kontrollerade tidigare helt en av de två närradiofrekvenserna i Malmö stad. De senaste åren har man dock sänt via Malmö Närradioförening som numera kontrollerar bägge frekvenserna.

Stöd till eritreansk radiostation politiskt känsligt i Sverige

Reportrar utan gränser har sökt pengar från Sida för att stötta radiostationen Erena, som sänder från Paris. Erena stöds redan av Reportrar utan gränser i Paris och får en del av sin budget finansierad av EU-kommissionen. Bakgrunden är regeringens beslut att öronmärka pengar i biståndsbudgeten till projekt för att stödja demokratisering och yttrandefrihet. Stödet omfattade 100 milj kr första året och 120 milj per år under de följande två åren.

Under våren meddelade Sida att 30 projekt skulle beviljas och stödet till Radio Erena fanns med tills det bara var 30 projekt kvar. Då beslutade Sida att avslå ansökan. *Vi tog in synpunkter från bland annat UD, som uppgav att projektet var politiskt känsligt*, säger Ylva Lindström, som handlagt frågan på Sida. Sveriges ambassadör i Eritrea, Fredrik Schiller, bekräftar att UD uppfattat projektet som allt för politiskt känsligt. *Jag avråder från allt som kan störa relationerna i Asmara*, säger Fredrik

Schiller.

Den kampanj som de stora svenska medierna drivit för att sätta fokus på den svenske journalisten Dawit Isaaks fall har länge varit en känslig fråga på UD, som anser att tyst diplomati är en bättre väg. En strategi UD hållit fast vid under de nio år Dawit Isaak suttit fängslad. Men trots att Sida i sitt beslut hänvisar till UD finns det ingen på UD som vill motivera om det är den tysta diplomatins strategi som gjort att man avrått från ett projekt som skulle gynna yttrandefriheten i Eritrea.

Lena Ingelstam, chef för Sidas avdelnings för samverkan med andra aktörer, menar att det är UD som gjort hela bedömningen. Det ligger i vårt uppdrag att stämma av med UD om det finns politiska känsliga insatser. Det har vi gjort och då har UD gjort en politisk bedömning. Vi vet inte i detalj vilka riskbedömning som har gjorts. (Sidas tidskrift Omvärlden)

Holländsk utlandsradio finansieras av UD

Den holländska utlandsradion Radio Netherlands Worldwide kommer i framtiden att finansieras direkt från Utrikesdepartementet via dess Utvecklingsorganisation. Den nya regeringskoalitionen har beslutat att RNW skall fokusera mer på sitt kärnområde (utan att specificera vad detta är). RNW:s generaldirektör Jan Hoek är nöjd med förändringen som har tycker är logisk: *It is good that the importance of an international broadcaster for an internationally oriented country like the Netherlands is recognized and acknowledged. 70% of every euro is earned abroad, so the Netherlands has a responsibility and an interest in maintaining an active presence on the international stage.* Men RNW kan drabbas av nedskärningar eftersom UD måste spara in cirka 1 miljard euro.

Fakta: Svenska utlandsradion som numera ingår i Sveriges Radio finansierades tidigare direkt av UD. Idag har Radio Sweden som erkänd internationell utlandsradio i stora delar avvecklats.

Vinnare av stora radiopriset 2010

Radioakademien har delat ut Stora Radiopriset i nio kategorier:

Årets Morgonprogram - Äntligen Morgon, Mix Megapol SBS Radio
Årets Reportage – Kölnkonserten Anton Karis Sveriges Radio P1/Ekot
Årets Underhållning - Lilla Al-Fadji i P3, Sveriges Radio/Munck AB
Årets Musik - Tyst för fan – historien om Ebba Grön
Årets kanalprofilering - Radio 107,5 SBS Radio
Årets folkbildare - Matens pris Daniel Öhman och Malin Olofsson Sveriges Radio Ekot
Årets Public Service - Elin-mitt sorgliga liv
Årets PLR-station - Bandit Rock. MTG Radio
Årets Närradio - Radio UPF, Radio AF Lund

Årets Specialpris – Radiosporten, Sveriges Radio
Årets Rookie - Jonatan Unge, Sveriges Radio P3/Malmö
Årets Hederspris - Claes” Clabbe” af Geijerstam
TNS-SIFO:s pris - Årets mest populära programledare:

- Bästa kvinnliga programledare: Lotta Bromé - Sveriges Radio
- Bästa manliga programledare: Adam Alsing - Mix Megapol
- Nielsen Musics pris – Årets mest spelade svenska låt: *Keep on walking* spelades inte mindre än 6946 gånger sedan Radiogalan förra året. På andra respektive tredje plats finns Robyn ”Dancing on my own” och Darin ”Viva la vida”

Om Radioakademien:

<http://www.Radioakademien.org>

Internetradio via tv:n

Philips TV-apparater får tillgång till tusentals radiostationer, tack vare ett samarbete med det amerikanska bolaget Radiotime. På alla Philips-modeller med tjänsten Net TV ska man kunna lyssna på 20 000 radiostationer från hela världen. Detta tack vare en ny applikation som har tagits fram av Radiotime. Det blir även en Radiotime-applikation för Philips Streamium-produkter. Dallas-baserade Radiotime finns redan som en webbaserad tjänst och i ett stort antal mobiler och närradiomotagare. Bland annat används Radiotime av Sonos, Logitech Squeezebox och Windows Media Center. (Radionytt)

allmänt

Media och valet i USA

- Investerare i protest mot Murdochs stöd till republikanerna

Mediemogulen Rupert Murdoch har beslutat att hans News Corp. skall donera \$2 miljoner till republikanska partiet i USA. Investerargrupper i London och New York kommer att på olika sätt visa sitt missnöje mot att Rupert på detta sätt stöder oppositionen mot Obama. Nyligen stödde News Corp också med \$1 milj US Chamber of Commerce, som är en lobbyorganisation inom affärsvärlden som driver en intensiv kampanj för att Republikanerna skall återta kontrollen i kongressen. Organisationen har förbundit sig att spendera hela \$75 miljoner på valrörelsen. News Corp. har också gett \$1 milj till republikanska kandidater i kongressvalet.

- Obama:

Fox journalistik kan skada tillväxten

I en intervju i Rolling Stone har president Barack Obama kommenterat journalistiken i den högerextrema tv-kanalen Fox News, som ägs av mediemogulen Rupert Murdoch. "Ett hot mot långsiktig tillväxt", var presidentens dom. Fox News och dess programledares subjektiva, polemiska och starkt högerorienterade journalistik har genererat minst lika mycket fasa hos USA:s vänster som den har dragit publik. Ofta har Obama pekats ut som kommunist eller socialist i kanalens debattprogram.

I intervjun får han frågan om han tycker att Fox News är ett bra fenomen för landet. Obama svarar att landet har en tradition med fri press, och en press som också är subjektiv. *Den objektiva pressens gyllene år var en ganska kort tidsrymd i vår historia. Innan dess fanns sådana som Hearst som medvetet använde sina tidningar för att föra fram sina åsikter, säger han. Jag tycker att Fox är en del av den traditionen - den av en del av tradition som har en tydlig ståndpunkt, det går inte att förneka. Det är en ståndpunkt jag inte håller med om. Det är en ståndpunkt som jag tror i slutändan är skadlig för den långsiktiga tillväxten i ett land som har en vital medelklass och är konkurrenskraftig i världen. Det framgår*

inte i intervjun om Obama tycker att själva den subjektiva, polemiska journalistiken eller det specifika innehållet i Fox tillämpning av denna som han tror hotar USA:s ekonomiska dynamik. (Journalisten)

- Miljarder till reklam, mer lögn i valrörelsen

Under gångna fem veckor i den amerikanska valrörelsen har nära \$200 miljoner spenderats på politisk reklam, Detta är en 75-procentig ökning från motsvarande period 2008 enligt Wesleyan Media Project. Totalt sedan årsskiftet har \$367 miljoner lagts ut, en ökning med 68 % från 2008. Dessa stora belopp kan vara särskilt tänkvärda när den politiska propogandan blir alltmer påträngande och osaklig.

Reklam från "Super PCAs" och andra politiska grupper har visat sig i en överväldigande grad sprida överdrifter och lögnaktigheter enligt faktaanlys av PolitiFact. Av 31 påståenden i tv-reklamslag från grupper som American Crossroads och Patriot Majority PAC fick 42 % graderingen Halvsanning, 23 % Nästan sant och 13 % Falskt eller "Eld i byxan". Endast fem av 31 påståenden från grupperna fick graderingen Ganska sant och endast två fick Sant! (Politico, National Public Radio)

Vuxencensuren upphör

I regeringens kulturproposition noteras att vuxencensuren tas bort, och den nya myndigheten Statens medieråd inrättas från årsskiftet. Statens biografbyrå läggs ned. Den nya myndigheten får en budget på 16,8 miljoner kr, och kommer huvudsakligen att ägna sig åt skydda barn och unga mot skadlig mediepåverkan, samt att stärka dem från som medvetna medieanvändare.

Mediepolitiska ledamöter i nya Riksdagen

I regeringen blir Lena Adelsohn Liljeroth kvar som kulturminister med ansvar för mediefrågorna. Men i Riksdagen har det skett en hel del förändringar. Så här ser det ut i de två utskott som har ansvar för radio- och tv-frågor; konstitutions- resp. kulturutskottet.

Konstitutionsutskottet (KU)

Ordförande Eriksson, Peter (mp)

Vice ordförande Bill, Per (m)
Hultqvist, Peter (s)
Norlén, Andreas (m)
Petersson, Helene i Stockaryd (s)
Elinderson, Lars (m)
Gustafsson, Billy (s)
Sigfrid, Karl (m)
Andersson, Phia (s)
Granbom Ellison, Karin (fp)
Hoff, Hans (s)
Johnsson, Per-Ingvar (c)
Ekström, Hans (s)
Lunderquist, Kajsa (m)
Skånberg, Tuve (kd)
Åkerlund, Jonas (sd)
Sydow Mölleby, Mia (v)

Kulturutskottet (KrU)

Ordförande Högman, Berit (s)
Vice ordförande Nylander, Christer (fp)
Magnusson, Cecilia (m)
Brodén, Anne Marie (m)
Johnsson, Peter (s)
Montan, Göran (m)
Engle, Kerstin (s)
Hoffstedt, Gustaf (m)
Svedberg, Per (s)
Zedell, Christina (s)
Flanking, Anders (c)
From, Isak (s)
Svensson, Michael (m)
Ehn, Tina (mp)
Carlson, Andreas (kd)
Karlsson, Mattias (sd)
Berg, Bengt (v)

Ovan redovisas inte suppleanter. Samtliga riksdagsledamöter kan nås via telefon 08 786 4000 eller per e-post för-
namn.efternamn@riksdagen.se

It-minister i nya regeringen

För första gången har Sverige officiellt en it-minister. Tidigare infrastrukturminister Åsa Torstensson har lämnat sitt uppdrag och Anna-Karin Hatt (c) tar nu över alla it-frågor i regeringen med titeln it- och regionminister; också biträdande näringsminister. Catarina Elmsäter Svärd (m) blir ny infrastrukturminister vilket innebär att Anna-Karin Hatt kan ha ett mer renodlat fokus på it.

Foto: Centerpartiet

Hon har sedan 2006 varit statssekreterare för Centerpartiets samordningskansli vid Statsrådsberedningen. Hon har studerat statsvetenskap, internationella relationer och freds- och konfliktkunskap vid Göteborgs Universitet. Hon har tidigare arbetat som bland annat ledarskribent, varit vice vd på pr-byrå Kind & Partners och vd på friskoleföretaget Didaktus.

I sin regeringsförklaring sade statsminister Reinfeldt: *Tillgång till goda elektroniska kommunikationer underlättar vardagen och är en förutsättning för att företagare ska kunna bedriva verksamhet i hela landet.* Dessutom lyfte han fram vikten av ett fritt internet och sa att arbetet för nätets frihet och säkerhet ska ges ny styrka.(Computer Sweden)

Qbrick störst på webb-tv i Europa

Svenska Qbrick har förvärvat det danska marknadsledande Webb TV-bolaget Arkena. I och med affären och sammanslagningen av bolagen blir Qbrick det största europeiska bolaget inom Streaming Media, det vill säga Webb- och Mobil-TV. *Detta är en mycket bra affär för två nordiska bolag som gemensamt bildar det största europeiska bolaget i i branschen,* säger Eric Matsgård VD på Qbrick. *I Norden tittar man mest av alla européer på Webb och Mobil TV. Med vår gemensamma erfarenhet av Norden blir vårt erbjudande starkt när den europeiska marknaden tar fart på allvar de närmaste åren.* Qbrick kommer i och med detta att ha drygt 70 medarbetare i Norden och omsätta över 100 MSEK under 2010. www.qbrick.com

Över 200 orter får 4G-nät under nästa år

Telias 4G-nät lanserades i december 2009 och erbjuder hastigheter upp till 80 Mbit/s. Det finns redan i delar av Stockholm, Göteborg och Visby. Under 2011 börjar utbyggnaden på riktigt. Operatören uppger att drygt 200 orter i landet ska få tillgång till den snabba mobila anslutningen. I samband med 4G-utbyggnaden ska operatören även passa på att öka kapaciteten i de befintliga näten. *Vi stärker och ökar nu kapaciteten i alla våra nät för att möta kundernas kommunikationsbehov och inte minst den ständigt ökade aptiten på bandbredd,* säger Erik Hallberg, chef för Mobilitets-tjänster på Telia. 4G.

Halva dagen med medier

Mer har förändrats i mediekonsumtionen de senaste två åren än under de 30 föregående åren säger Bruce Friend som är chef för amerikanska analysföretaget Ipsos OTX MediaCT. Enligt en undersökning man gjort med 7.000 konsumenter i åldern 13-74 på nätet tillbringar människor idag hälften av sin vakna tid i interaktivitet med medier samtidigt som man har ökat sin konsumtion med en hel timme per dygn under de två senaste åren. Detta är mer tid än vad man ägnar sig åt att arbeta eller sova. Man tror att denna intensiva utveckling fortsätter i och med att en andragerations apparater bli vanligare. Enligt undersökningen äger nu 24 % smartphones typ Iphone som kan användas på nätet samtidigt som innehavet av vanliga mobiltelefoner sjunkit från 81 till 65 procent sedan 2009. (The Wrap)

Cecilia Stegö Chilò:

SD kom alldeles för enkelt undan

Expos ansvarige utgivare Robert Aschberg har tagit in Cecilia Stegö Chilò, f.d. kulturminister i styrelsen. Hon ser fram emot uppdraget: *Få saker engagerar mig mer än försvaret av det öppna samhället. Jag har följt de främlingsfientliga krafternas framfart på nära håll i Europa och vet att det behövs ett brett engagemang om inte deras enkla lösningar och budskap ska bli framgångsrika*, säger Cecilia Stegö Chilò. Hon är förvånad över att Expos kartläggning av Sverigedemokraterna inte fick större uppmärksamhet: *Jag tycker att Sverigedemokraterna kom alldeles för enkelt undan. Uppgifterna var starka. De motiverade ett större utrymme och betydligt skarpare frågor från mediernas sida*, säger hon. Expo avslöjade nyligen att 45 av Sverigedemokraternas kandidater har kopplingar till vit-makt-miljön. Enligt Expos granskning förnekade SD-kandidater Förintelsen, det skrevs under mejl med nazistiska hälsningar och det donerades pengar till nazistiska grupper i samhället.

Cecilia Stegö Chilò har varit in- och utrikespolitisk kommentator i flera medier, chef för Timbro och under några dagar hösten 2006 kulturminister. Stiftelsen Expo är en svensk stiftelse som ger en tidskrift med samma namn. Stiftelsens mål är att upplysa allmänheten om rasism och främlingsfientlighet. (Resumé)

Dawit Isaak nominerad till yttrandefrihetspris

Dawit Isaak, den fängslade svensk-eritreanske journalisten, har nominerats till Europaparlamentets Sacharovpris. Bakom nomineringen står de svenska ledamöterna i ALDE-gruppen: folkpartisterna Olle Schmidt, Marit Paulsen och Cecilia Wikström, samt centerpartisten Lena Ek. Totalt har nio personer och organisationer, som på olika sätt försvarat de mänskliga rättigheterna och yttrandefriheten, utsetts till kandidater till årets Sacharovpris. Vinnaren utses på torsdag 21 oktober. 15 december hålls prisceremonin i Strasbourg.

Europaparlamentet:

- Betänkande om harmoniserad upphovsrätt

Brott mot immateriella rättigheter är ett växande problem i EU, exempelvis nedladdning av musik och litteratur. Därför röstade Europaparlamentet för en icke-bindande resolution där ledamöterna efterlyser ett stärkt skydd av upphovsrätten på EU-nivå. Bland annat kritiserar resolutionen EU-kommissionen för avsaknaden av ett gemensamt europeiskt licenssystem och uppmanar den att utveckla ett licenssystem snarast. Parlamentet påpekar att det också saknas nödvändiga data för en harmonisering och menar därför att kommissionen bör göra en oberoende utredning innan förslaget presenteras. Under debatten i kamraren kritiserade piratpartisten Christian Engström (De gröna/EFA) förslaget och menade att en oberoende utredning borde ha initierats av parlamentet före resolutionen lades för att ge tydligare direktiv till kommissionen. Resolutionen godkändes med 328 röster för, 245 emot och 81 nedlagda.

Statlig satsning på digitala bioografer

Regeringen satsar 60 miljoner kr under fyra år från 2012 för digitalisering av bioografer. Satsningen görs för att ett stort antal bioografer, främst på mindre orter, riskerar att slås ut då de inte klarar omställningen till digital teknik på egen hand. Genom skifte till den digitala tekniken kan bioografer över hela landet erbjuda aktuella filmer och ett mer varierat utbud än tidigare. Därutöver får bioograferna möjlighet att visa evenemang, som t.ex. opera-, musik- och teaterföreställningar liksom stora idrottsevenemang. Det kan handla om direkt-

utsändningar från Metropolitan i New York, Dramaten, Kungliga Operan och Stockholms Konserthus. *Vi är mycket glada över att kunna genomföra denna satsning* säger näringsminister Maud Olofsson och kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth. Det innebär att många biografer på mindre orter inte behöver läggas ned, utan istället kan få nytt liv med digital teknik och erbjuda besökarna mer upplevelse än tidigare.

Samtidigt ges nya möjligheter till ökad tillgänglighet av film för publik med funktionsnedsättning. Exempelvis kan teknik med i förväg inspelade syntolkningsljudspår utvecklas. Filminstitutet kommer att administrera satsningen på digitalisering av biograferna.

Stöd till brittisk filindustri från tv-kanal

Offentligägda men reklamfinansierade Channel 4 har nu beslutat att öka sin filmbudget med 50 % vilket betyder att brittisk filmindustri får en injektion om 5 miljoner pund (53 milj kr). Detta är särskild välkommet då *British Film Council* kommer att läggas ned.

läsvärt

Partierna och filmpolitiken

Det har med rätta sagts att politiker inte visar något större intresse för filmsituationen eftersom det finns ett filmavtal som reglerar villkoren. Men sällan eller aldrig har politiker från alla riksdagspartier så bedyrat sina kärlekar till filmen, som när de inför valet på inbjudan av Filmnyheterna fått skriva ned sina förslag till en framtida filmpolitik och uttrycka sina åsikter om film. Gunnar Furumo, tidigare verksam inom Teaterförbundet, har i Filmnyheterna gjort en intressant granskning av partiernas syn på filmsituationen.

<http://www.filmnyheterna.se/Nyheter/Alla-forlitar-sig-pa-ett-nytt-filmavtal/>

"Mediernas självfixering blir deras död"

Men istället för att reda ut vilka konsekvenser partiernas politik skulle få för väljarna ägnade medierna sig till stor del åt metajournalistik i valrörelsen. Om medierna ska fortsätta vara relevanta måste de börja rapportera om sina konsumenters vardag igen, skriver Martin Schori i en tänkvärd krönika i Dagens Media. <http://www.dagensmedia.se/asikter/kronikor/article2479253.ece>

Evenemang

Ansvar och gränser

Konferens om public service i Norden på temat Kampen om publiken kl 09.00-16.00 den 2 december 2010 i Sibeliusalen, Finlandsinstitutet, Stockholm. Många intressanta ämnen tas upp och talarlistan är befriande eftersom den består av personer med hellre kunskap än kändskap. I programmet finns bl.a. ett block om *Minoriteterna och public service*. *Ansvar och gränser* en serie om fem nordiska konferenser om de väsentliga framtidsfrågorna för public service i Norden med avsikt att sprida relevant och mångsidig kunskap om verksamhetens funktion och förutsättningar. <http://www.nordenifokus.se>

CIVILMEDIA 11

hålls på Salzburgs universitet i Österrike 14-16 april 2011. Temat är denna gång: *Community Media for Social Change: Low Threshold – High Impact*. Detta är femte året Civilmedia hålls i Salzburg. <http://civilmedia.eu>

